1. Ekonomia baten datu hauekin: Lm = 32.000; G = 200.000, r = 0.04

Ondorengo eragiketa bakoitzak Banku Zentralaren balantzean dauzkan mugimenduak azaldu, eta moneta oinarrian (MO) eta diru kantitatean (M).

(1) Sektore Publikoak (Gobernuak) mailegu bat itzultzen dio Banku Zentralari, 120 unitatekoa, bertan daukan gordailua erabiliaz.
(2) Merkatal banku batek 80 unitate ordaintzen dizkio Sektore Publikoari (Gobernuari) Banku Zentralean daukaten gordailuko transferentzia bitartez.

(2,5 puntu)

2. Ondasun eta zerbitzuen merkatuko ekuazio hauekin: $C = 1.200 + 0.7Y_D$; $I = 1.400 - 1000i + 0.1Y$; $G = 1.600$; $T = 1.500$; eta diru merkatuko ekuazio hauekin: $(M/P)^d = 0,1Y - 2000i$; $(M/P)^S = 1.500$.

a) IS eta LM funtzioak erabiliaz, kalkula itzazu oreka errenta eta interes-tasa. Grafikoki irudikatu. Zein da IS eta LM funtzioen esanahia?

(2 puntu)

b) Demagun ekonomia honetan errenta Y = 15.250 dela eta interes-tasa i = %10. Merkatu bakoitzean ze egoera dagoen azaldu (oreka ala desoreka) eta zergatik.

(puntu 1)

c) Errentaren hazkunde hau lortzeko, $\Delta Y_E = 180$, zenbat handitu behar du gobernuak gastu publikoa, ΔG? Grafikoki irudikatu. Oreka berrira iristerakoan gertatzen diren aldaketak hitzez azaldu. Kalkulatu aurrekontu saldoan duen eragina. Egozketa efekturik egon al da?

(1.5 puntu)

d) a) ataleko orekatik abiatuz, kalkula ezazu zein politika zabalkor konbinaketak (PFZ eta MPZ) lor dezake errentaren hazkunde hau $\Delta Y_E = 180$, eta gastu publikoaren hazkundea $-\Delta G-$ saldo errealen hazkunde batekin finantzatzen bada, hau da $\Delta(M/P)^S = \Delta G$. Kalkula ezazu interes-tasan izango duen eragina eta grafikoki irudikatu. Aurrekontu saldoan daukan eragina kalkulatu eta c) ataleko emaitzarekin konparatu.

(1,5 puntu)

3. IS-LM ereduko irudia erabiliaz, ekonomia likideziaren tranpan dagoenean egozketa efekturik egon daiteken azaldu:

(1.5 puntu)

Mercado de bienes: $C = C_a + cY_D$; $I = I - bi + dY$; $G = G$; $T_n = T$ — **IS:** $Y = \alpha A - \alpha bi$

Mercado de dinero: $(M/P)^s = M/P$; $(M/P)^d = kY - hi$ — **LM:** $i = kY/h - (M/P)/h$

$K_A = \alpha h/(k\alpha b + h)$
$K_{(M/P)} = \alpha b/(k\alpha b + h)$

$\alpha = 1/(1-c-d)$
$A = C_a - cT + I + G$

Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea
EKONOMIA ETA ENPRESA FAKULTATEA
FACULTAD DE ECONOMÍA Y EMPRESA
GIPUZKOAKO ATALA

EKONOMIARAKO SARRERA II: MAKROEKONOMIAREN OINARRIAK

1. eta 2. Gaiak. 2022ko uztailak 1

Izen-abizenak:	Nicole Garcia Scamboni
NAN:	73233046B

1. Taulan agertzen diren datuetan oinarrituta, kalkula ezazu inflazio tasa deflaktatzailearen bidez, eta gutxi-gora-beherako inflazio tasa. Oinarri urtea taulan al dago?

	1 urtea	2 urtea
BPG nominala	461.250	483.750
Deflaktatzailea	1.025	1.125

(2,5 puntu)

2. Lau sektoreko ekonomia batean:

   $C = 300 + 0{,}7\ Y_D$; $I = 770$; $G = 1.400$; $Tr = 900 - 0.1\ Y$; $T = 1.000 + 0.4\ Y$; $X = 600$; $Q = 200 + 0{,}05\ Y$

   a) Kalkulatu eskari agregatua (DA), oreka errenta (Y_E) eta biderkatzaile estandarra (K_A). Grafikoki irudikatu.

   (2 puntu)

   b) Kalkulatu aldi berean kontsumoa eta inbertsioa jaisteak $\Delta C_0 = -130$, $\Delta I = -80$ oreka errentan (ΔY_E) eta aurrekontu saldoan (ΔSP) daukan eragina.

   (1,25 puntu)

   c) Ekonomia itxi bat izan ezkero (hiru sektorekin), b) ataleko aldaketek ze eragin izango lukete oreka errentan (ΔY_E)? Emaitzen arteko desberdintasunak zergatik ematen dira?

   (puntu 1)

   d) Zenbat handitu beharko litzake gastu publikoa ($\Delta G > 0$) errenta handitzeko $\Delta Y_E = 210$. Eta nola lortuko litzake transferentziak handituz ($\Delta TR_0 > 0$)? Zein da eraginkorragoa eta zergatik.

   (2 puntu)

   e) Ze politika fiskal konbinatuk ($\Delta G > 0$ eta $\Delta T_0 > 0$) lortzen ditu aldi berean bi helburu hauek:

   (1) $\Delta Y_E = 180$ eta (2) $\Delta SP = 0$

   (1.25 puntu)

<u>Gogora ezazu:</u>

$A = C_A - cT_A + cTR_A + I + G + X - Q_A$ $\qquad K_A = 1 / (1 - c + ct + cb + m)$

©

1. Ekonomia baten datu hauekin: Lm = 16.000; G = 100.000, R = 4.000.

Ondorengo eragiketa bakoitzak Banku Zentralaren balantzean dauzkan mugimenduak azaldu, eta baita moneta oinarrian (MO) eta diru kantitatean (M) daukatena ere.

(1) Sektore Publikoak (Gobernuak) mailegu bat itzultzen dio Banku Zentralari, 150 milioikoa, bertan daukan gordailua erabiliaz.
(2) Merkatal banku batek 200 milioi ordaintzen dizkio Sektore Publikoari (Gobernuari) Banku Zentralean daukaten gordailuko transferentzia bitartez.

(1,5 puntu)

2. Europako Banku Zentralak (EBZ) ze tresna dauzka moneta politika zabalkorra burutzeko? Aukeratu horietako bi, eta helburua nola lortzen duen azaldu.

(1 puntu)

3. Ondasun eta zerbitzuen merkatuko ekuazio hauekin: $C = 1.500 + 0.7Y_D$; $I = 1.800 - 1000i + 0.1Y$; $G = 2.000$; $T = 1.700$; eta diru merkatuko ekuazio hauekin: $(M/P)^d = 0{,}1Y - 2000i$; $(M/P)^S = 2.000$.

a) IS eta LM funtzioak erabiliaz, kalkula itzazu oreka errenta eta interes-tasa. Grafikoki irudikatu. Zein da IS eta LM funtzioen esanahia?

(2 puntu)

b) Errentaren hazkunde hau lortzeko, $\Delta Y_E = 400$, zenbat handitu behar du gobernuak gastu publikoa, ΔG? Grafikoki irudikatu. Oreka berrira iristerakoan gertatzen diren aldaketak hitzez azaldu. Egozketa efekturik egon al da?

(2 puntu)

c) Demagun a) ataleko orekatik abiatuz, Banku Zentralak moneta politika murrizkor hau egiten duela, $\Delta(M/P)^S = -100$. Kalkula ezazu zenbat handitu behar duen gobernuak Gastu Publikoa, ΔG, oreka errenta ez aldatzeko ($\Delta Y_E = 0$). Ze eragin izango du interes-tasarengan politika konbinaketa horrek? Grafikoki irudikatu.

(1,5 puntu)

4. Interes-tasak inbertsio eskarian eraginik ez badu (b = 0):

a) IS-LM oreka irudikatu.
b) Kalkulatu biderkatzaile fiskala eta diru biderkatzailea.
c) Moneta politika zabalkor baten eragina analizatu eta grafikoki irudikatu, eta b>0 den kasuarekin daukan aldea erakutsi.

(2 puntu)

Ondasunen merkatua: $C = C_a + cY_D$; $I = I - bi + dY$; $G = G$; $T_n = T$ **IS:** $Y = \alpha A - \alpha bi$

Diru merkatua: $(M/P)^s = M/P$; $(M/P)^d = kY - hi$ **LM:** $i = kY/h - (M/P)/h$

$K_A = \alpha h/(k\alpha b + h)$
$K_{(M/P)} = \alpha b/(k\alpha b + h)$

$\alpha = 1/(1-c-d)$
$A = C_a - cT + I + G$

1. Taulan Euskadiko E.A.-ko hiruhileko BPGaren datuak agertzen dira. Kalkula ezazu BPG errealaren hazkunde tasa eta gutxi-gora-beherako inflazio tasa. Oinarri urtea taulan al dago?

EAEko hiruhileko BPG	2021 – 3. hiruhilekoa	2021 – 4. hiruhilekoa
BPG nominala (1000 €tan)	19.049.031	20.517.434
Deflaktatzailea	105	110

(1,5 puntu)

2. Lau sektoreko ekonomia batean, honako datuetatik abiatuta: C = 8.000; S = 1.000; I = 800; T_N = 3.000; G_C = 2.500; G_I = 700, kalkula ezazu ekonomia honetako aurrezki nazionala, inbertsio totala, eta errenta nazionala. Azal ezazu kanpoko mailegua positiboa edo negatiboa den.

(1 puntu)

3. Lau sektoreko ekonomia batean:

$C = 300 + 0,8\ Y_D$; $I = 580$; $G = 1.400$; $Tr = 900 - 0,1\ Y$; $T = 1.000 + 0.3\ Y$; $X = 400$; $Q = 200 + 0,08\ Y$

a) Kalkulatu eskari agregatua (DA) eta oreka errenta (Y_E) . Grafikoki irudikatu.

(1,75 puntu)

b) Inportazioen hazkunde batek, ΔQ_0 = 60, oreka errentan (ΔY_E) eta aurrekontu saldoan (ΔSP) daukan eragina kalkulatu. Sektore publikoak ezartzen dituen orekatzaile automatikorik ez balego, zein izango litzake errentaren aldakuntza (ΔY_E)?

(1,75 puntu)

c) Bi politika fiskal desberdin hauek analizatu:

(1) gastu publikoa handitu: $\Delta G = 120$
(2) zerga zuzenak jaitsi: $\Delta T_0 = -120$

Bakoitzak oreka errentan (ΔY_E) eta aurrekontu saldoan (ΔSP) daukan eragina kalkulatu. Lortutako emaitzen arabera, zein da eraginkorragoa? Zergatik?

(1,75 puntu)

d) Politika fiskal konbinatu baten bitartez ($\Delta G > 0$ eta $\Delta T_0 > 0$), bi helburu hauek aldi berean lortu:

(1) $\Delta Y_E = 150$
(2) $\Delta SP = 20$

(1,25 puntu)

$K_A = 1/(1 - c + ct + cb + m)$
$A = C_a + cTr_0 - cT_0 + I + G + X_0 - Q_0$